

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/137/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117214951
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117214951.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobkyne: G. O., K.. XX.X.XXXX, O. V. XX, XXX XX V. zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Igor Šafranko, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadosťučinenie, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni z titulu primeraného finančného zadosťučinenia sumu 750 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žiadna zo strán sporu n e m á na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 9.6.2017 domáhala voči žalovanému primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur na tom podklade, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/168/2014 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, ktorou žalobou sa domáhala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, v celom rozsahu úspešná. Poukázala na to, že ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré práva musela brániť v pôvodnom konaní. Keďže úspešne uplatnila porušenie tohto práva a boli splnené zákonom stanovené predpoklady v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, domáha sa zaplata primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur.

2. Žalobou podanou na tunajšom súde toho istého dňa a zapísanou pod sp.zn. 11Csp/137/2017 sa domáhala žalobkyňa rovnako zaplata primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 eur na tom istom podklade, a teda, že v konaní na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/168/2014 bola v celom rozsahu úspešná. Žiadala o zaplata finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 eur.

3. Súd uznesením zo dňa 15.11.2018 spojil obe veci na spoločné konanie.

4. Žalobkyňa na vysvetlenie uviedla, že keďže v konaní pod sp.zn. 29C/168/2014 boli spojené na spoločné konanie veci 29C/168/2014 a 29C/274/2014, pričom žaloba sa týkala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy č. 830006359 z 30.9.2013 a ďalšia žaloba určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300067243 z 3.3.2014, preto aj podala dve samostatné žaloby o primerané finančné zadosťučinenie.

Uviedla ďalej, že žije v presvedčení, že poskytnuté úvery preplatila, aj keby tomu tak nebolo, na súdenú vec by to nemalo mať vplyv, nakoľko je vecou žalovaného, ako so svojimi prípadnými nárokmi voči nej

naloží. Poukázala na to, že súd rozhoduje o výške primeraného finančného zadostučinenia na základe voľnej úvahy, z čoho vyplýva, že výška ako taká sa nepreukazuje.

5. Žalovaný vo vyjadreniach vo veci 19Csp/137/2017 a 11Csp/137/2017 vzniesol rovnaké námietky a to námietku miestnej nepríslušnosti s tým, že žiada vec postúpiť Okresnému súdu Bratislava I, následne námietku, že žalobkyňa neuniesla ani v minimálnom rozsahu dôkazné bremeno svojho uplatneného nároku, teda v čom a na akom základe si ho uplatňuje, nakoľko ako spotrebiteľka neuplatňovala v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv a povinností a túto právnu skutočnosť, t.j. z predchádzajúce úspešné uplatňovanie práv a povinností si mylne zamieňa s tým, že medzi účastníkmi konania prebehlo konanie, v ktorom sa rozhodlo o neplatnosti právneho úkonu. Žalovaný ďalej napádal samotnú vecnú dôvodnosť nároku na uplatňované finančné zadostučinenie s tým, že jeho cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením listinných dôkazov a to: rozsudok vo veci 29C/168/2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove vydaný v predmetnej veci pod sp.zn. 6Co/150/2015, spis tunajšieho súdu sp.zn. 29C/168/2014 a z neho žaloba a k nej pripojené listinné dôkazy zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300063509 zo dňa 24.9.2013, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy ohľadom tejto zmluvy zo dňa 30.9.2013, pripojený spis sp.zn. 29C/274/2014, ktorý bol spojený na spoločné konanie a z neho žaloba a zmluva o úvere č. 8300067243 zo dňa 3.3.2014 a k nemu dohoda o zrážkach zo mzdy, spisom tunajšieho súdu 11Csp/137/2017, prehľadom úhrad o revolvingových úveroch č. 8300063509 a 8300067243 a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobkyňa podala na tunajšom súde dňa 23.4.2014, ktorá vec sa viedla pod sp.zn. 29C/168/2014 žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300063509 a následne žalobou doručenu 28.7.2014 zapísanou pod sp.zn. 29C/274/2014 sa domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300067243 z 3.3.2014.

Konajúci súd spojil obe veci na spoločné konanie, pričom rozsudkom zo dňa 11.2.2015 č.k. 29C/168/2014-86 rozhodol tak, že určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8300063509 uzavretá dňa 30.9.2013 a dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8300067243 uzavretá dňa 3.3.2014 sú neplatné. V skutkovom stave rozsudku sa uvádza, že „účastníci konania dňa 30.9.2013 uzatvorili úverovú zmluvu č. 8300063509. Zmluvu najprv podpísala žalobkyňa dňa 24.9.2013 s vyplnením údajov v kolónke 5 označenom ako údaje o požadovanom revolvingovom úvere, v ktorých sa uvádza výška požadovaného úveru 1.140 eur, splatnosť 42 splátok po 61,08 eur mesačne, ročná úroková sadzba 70,01 % a predpokladaná RPMN 70,01 %.

Žalovaný predmetnú zmluvu podpísal dňa 30.9.2013 a v kolónke 6, kde sú uvedené údaje o schválenom revolvingovom úvere vypísal údaje o schválenom úvere, ktoré sú totožné ako v kolónke 5, okrem RPMN, kde sa uvádza 69,79 %.

Zhodným spôsobom bola uzatvorená zmluva o úvere č. 8300067243, ktorú najprv podpísala žalobkyňa dňa 17.2.2014 s vyplnením údajov v kolónke 5 označenom ako údaje o požadovanom revolvingovom úvere s uvedením výšky úveru 1.410 eur, splatnosti 42 mesačných splátok po 75,55 eur mesačne, ročnej úrokovej sadzby 70,02 %, predpokladanej RPMN 70,02 % a priemernej RPMN 46,30 %.

Žalovaný ďalšiu predmetnú zmluvu podpísal dňa 3.3.2014 a v kolónke 6, kde sú uvedené údaje o schválenom revolvingovom úvere vypísal údaje o schválenom úvere s inými údajmi ako v kolónke 5, kedy sa uvádza výška úveru 420 eur, splatnosť v 42 mesačných splátkach po 22,51 eur, RPMN 69,63 %, ročnej úrokovej sadzby 40,05 % a priemernej hodnoty RPMN 46,30 %. Súdu je z jeho činnosti známe, že žiadna písomná akceptácia návrhov žalovaného vo vzťahu k údajom o schválenom revolvingovom úvere zo strany žalobkyne v dôsledku iného údaju RPMN pri zmluve č. 8300063509 a údajov o schválenom revolvingovom úvere pri zmluve č. 8300067243 neexistuje.

S totožnými dátumami boli uzavreté aj samotné písomné dohody o zrážkach zo mzdy, v ktorých sú uvedení obaja účastníci, pri zmluve č. 8300063509 sú uvedené mesačné zrážky vo výške 61,08 eur a pri zmluve č. 8300067243 vo výške 22,51 eur.

V bode 1. uvedených dohôd je konkretizovaná pohľadávka žalovaného a to na základe zmluvy č. 8300063509 vo výške 1.140 eur a na základe zmluvy č. 8300067243 vo výške 420 eur. Ďalej sa uvádza, že pohľadávka zabezpečovaná týmito dohodami je tvorená úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi a

ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti s predmetnými zmluvami o úvere a prípadnými jej dodatkami.

Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že k podpísaniu dohôd o zrážkach zo mzdy bola prinútená tým, že obchodný zástupca sa vyjadril, že úver jej môže byť poskytnutý len za podmienky podpísania predmetných dohôd.

Listom zo dňa 11.11.2013 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne Fakultnú nemocnicu s poliklinikou J.A.Reimana v Prešove o výkon zrážok zo mzdy na základe predloženej dohody zo zmluvy o úvere č. 8300063509 s tým, že jeho pohľadávka k 11.11.2013 predstavuje sumu 2.565,64 eur.

Listom zo dňa 14.4.2014 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere č. 8300067243 s tým, že jeho pohľadávka k 14.4.2014 predstavuje sumu 945,52 eur“.

8. Podľa právneho zdôvodnenia rozsudku, súd „vychádzajúc z obsahu žaloby mal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyne na uvedených určovacích žalobách.

V príslušných úverových zmluvách totiž chýbajú jej podstatné náležitosti, pre ktoré sa úvery považujú za bezúročné a bezodplatné, pričom žalovaný napriek spornosti výšky pohľadávky požiadal zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa preto má naliehavý právny záujem na určení ich neplatnosti, keďže žalovaný nebude môcť bez posúdenia jeho pohľadávky súdom naďalej vymáhať plnenie od žalobkyne, na ktoré nemá nárok.

Žalobkyňa neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka zdôvodňovala rozporom s právom EÚ, s čím sa súd nestotožnil. Žalobkyňou nebolo preukázané, žeby napadnutá dohoda bola v priamom rozpore s nejakou konkrétnou právnou normou.

Okrem iného súčasná právna úprava v ustanovení § 5a zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa pripúšťa zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy za predpokladu, že táto bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny a spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzatvorenia a mal možnosť takúto dohodu odmietnuť.

Súd v danom prípade dospel k záveru o absolútnej neplatnosti napadnutých dohôd s tým, že tieto preskúmal predovšetkým v zmysle ustanovenia § 37 Občianskeho zákonníka. Oprel sa o výpoveď žalobkyne, ktorá uviedla, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy bola nútená podpísať ako podmienku poskytnutia predmetných úverov, a keďže preukázateľne nemala skutočnú vôľu uzavrieť uvedené dohody o zrážkach zo mzdy, a teda pri uvedených právnych úkonoch absentuje u nej zhoda vôle s prejavom pre takýto nedostatok vážnosti sú napadnuté dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom. Ďalej súd právne uzavrel, že týmto právnym úkonom chýba aj ďalšia náležitosť a to ich určitosť z dôvodu splnenia podstatných náležitosti v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, pretože chýba označenie platiteľa mzdy v napadnutých dohodách a nie je dostatočne určito vymedzená ani pohľadávka žalovaného v uvedenej dohode. Uvedené dohody obsahujú iba sumu poskytnutých úveroch, avšak predmetom dohody je aj nešpecifikované príslušenstvo pohľadávky, dokonca aj náklady, ktoré vznikli žalovanému pri vymáhaní pohľadávky a ďalšie prípadné pohľadávky a zmluvné pokuty.

Súd preskúmal v konaní 29C/168/2014 aj spotrebiteľské zmluvy ako také a zistil, že nespĺňajú náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, nakoľko neobsahujú špecifikáciu, v ktorom rozsahu tá ktorá mesačná splátka zahŕňa v sebe úhrady istiny a uplatneného nároku, teda chýba obligatórna náležitosť podľa písm. k) a rovnako chýba aj obligatórna náležitosť podľa písm. j) ročná percentuálna miera nákladov, nakoľko absentuje platná dohoda písomnou formou o výške RPMN, keďže táto bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobkyne a iná v akceptácii žalovaného. Keďže teda tieto náležitosti zmluvy neobsahujú v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov“.

9. Rozsudok nadobudol právoplatnosť po tom, čo bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.10.2016 sp.zn. 6Co/150/2015.

10. Súd v tejto veci zistil, že v prípade úveru č. 8300063509 bol úver čo do istiny preplatený o sumu 30,40 eura, zmluva o revolvingovom úvere č. 8300067243 bola čo do sumy zaplatená 73,53 eura, pričom úver bol poskytnutý vo výške 420 eur. Žalovaný si neuplatnil voči žalobkyňi nárok na zaplatenie zvyšku istiny.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

12. Predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia.

13. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Námietskou žalovaného ohľadom miestnej nepríslušnosti súdu sa súd ako zjavne nedôvodnou nezaoberal, poukazuje na ustanovenie § 19 písm. d) CSP o osobitnej miestnej príslušnosti súdu v prípade ak žalobcom je spotrebiteľ.

15. Ohľadom samotného nároku je potrebné poukázať na to, že súd v danom prípade neskúma, či reálne vznikla žalobkyni ako spotrebiteľke nejaká ujma, nakoľko postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy, v danom prípade bol úver preplatený, druhý úver nebol uhradený, avšak nič nebránilo žalovanému, aby podal žalobu o zaplatenie dôvodne uplatneného nároku voči žalobkyni, keď sa tak rozhodol neučiniť, nemôže táto skutočnosť byť na ťarchu tohto konkrétneho konania.

16. Súd posudzoval predmetný právny vzťah v pôvodnom konaní v zmysle toho, či došlo k porušeniu práv spotrebiteľky, pričom zistil, že v danom prípade nebanková inštitúcia uzavrela so žalobkyňou dve zmluvy, obe úvery je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov, k obom úverom uzavrela od počiatku neplatné dohody o zrážkach zo mzdy a mienila vymôcť od žalobkyne plnenie, ktoré bolo nad rámec zákona. Priznanie finančného zadostučinenia v danom prípade, teda základ nároku ako taký je v celom rozsahu dôvodný.

17. Pokiaľ by sa žalobkyňa nebránila v pôvodnom konaní voči porušeniu spotrebiteľského práva a voči tomu, aby bola určená neplatnosť týchto dohôd, bola by na základe úverovej zmluvy zo dňa 30.9.2013 č. 8300063509 povinná zaplatiť 2.565,36 eura oproti dôvodnej sume 1.440 eur, pričom súd poukazuje na to, že v tejto zmluve sú dohodnuté úroky 70,01 %, čo druhoinštančný súd v potvrdzujúcom uznesení deklaroval ako zjavne úžerné úroky.

18. Pokiaľ by sa žalobkyňa nedomáhala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy u úverovej zmluvy zo dňa 3.3.2014 č. 8300067243, bola za poskytnutú čiastku úverového limitu 420 eur, povinná zaplatiť sumu 945,42 eur a to opätovne pri výške úrokovej sadzby 70,05 %, čo opätovne druhoinštančný súd v rozhodnutí posúdil ako zjavne úžerné úroky.

19. Takéto vysoké úroky v žiadnom prípade nemôžu požívať ochranu zákona, nakoľko výška nad 70 % zjavne je úžernou bez ohľadu na to, o akého spotrebiteľa sa jedná a za akých okolností bol úver uzatváraný. V danom prípade spotrebiteľke poskytol žalovaný v krátkom čase dva revolvingové úvery za rovnako úžernú úrokovú sadzbu. Už len táto samotná skutočnosť - zneužitie postavenia v závislosti a finančnej tiesne žalobkyne, ktorá v krátkom období bola nútená brať tieto úvery, sú dostatočným dôvodom pre primerané finančné zadostučinenie.

20. Žalovaný si bol toho vedomý, keď jej v prípade úverovej zmluvy zo dňa 3.3.2014 poskytol úverový limit namiesto 1.410 eur, len 420 eur, ktorú sumu vyčerpala s tým, že celková čiastka, ktorú mala zaplatiť pri týchto úžerných úrokoch predstavovala 945,42.

21. Konanie žalovaného teda súd jednoznačne považuje za nekalé vo vzťahu k žalobkyni, a preto dôvodné je podľa názoru súdu primerané finančné zadostučinenie za každé samostatné porušenie práva napriek tomu, že bolo o ňom rozhodnuté jedným rozhodnutím.

Súd však zohľadnil v danom prípade, že žalobkyňa podala dva samostatné návrhy na primerané finančné zadostučinenie, pričom sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia v súvislosti s každým úverom vzťahom, resp. s každou neplatnou dohodou o zrážkach zo mzdy samostatne, pričom v jednom konaní uplatnila nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 eur v druhom konaní vo výške 1.000 eur.

22. Keďže oba prípady úverových vzťahov boli rovnaké, posúdil oba nároky rovnako s tým, že považoval za výšku primeraného finančného zadostučinenia dôvodnú vo výške 750 eur za obe porušenia práva.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Keďže obe strany sporu mali vo veci rovnaký úspech, súd nárok na náhradu trov konania žiadnej strane nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).